

INTERNATIONAL CONGRESS ON
POLITICAL, ECONOMIC AND SOCIAL
STUDIES

ABSTRACTS BOOK

Uluslararası

Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Kongresi

Bildiri Özetleri Kitabı

9-11 November, 2017 Ankara-TURKEY

ISBN: 978-605-67821-4-5

Congress homepage: www.icpess.org

PESA homepage: www.pesa.org.tr

Tarihi Neyler Üzerinden Türk Mûsikîsi'ndeki Ana Dizi Meselesine Bir Bakış
A View of the Main Scale in Turkish Music from Historical Ney's

Doç. Dr. Ali Tan

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ali.tan@medeniyet.edu.tr

ÖZET

Tarihsel süreçte perdeler, yazılı gelenekte tasvir edilirken bir yandan da geleneğin ilettiği tarihi sazlar üzerinden günümüze erişmişlerdir. Perdeli ya da perdesiz sazlardan bu manada istifade etmek mümkündür. Burada, sazların üzerindeki perde yerlerinden ya da sazların yapım şekillerinden elde edilen bilgilerin esasen birer model olduğu unutulmamalıdır. Ney sazı üzerinden de böyle modeller çıkarılabilir. Çünkü perdeler, ney sazının üzerindeki açık kodları ile günümüze erişmiştir. Neyler ayrıca perde modelleri ile birlikte perdelerin dizilimi ile ilgili matematiksel bir tabloyu da üzerinde barındırır. Neylerin sağladığı modellerde perdelerin temayül ettiği yönler (pest-tiz) araştırmacı açısından önemli birer veridir. Buradan hareketle bildirinin birinci bölümünde 18. 19. yüzyıla tarihlendirilen neylerin perde dizilimine, özellikle segâh ve çargâh perdelerine, değinilecektir.

Bildirinin ikinci bölümünde ise Türk Mûsikîsindeki ana dizi meselesi ele alınacaktır. Bilindiği üzere ana dizi oldukça tartışmalı bir konu olarak güncelliğini yitirmemiştir. Gelenek ile olan ilişkisi birçok kez tartışılmış olan ana dizide bazı karakteristik baskıları kurgulamak kabil değildir. Bildirinin bu kısmında dinleyicilere tartışma zemini hakkında bilgi verilecektir.

Üçüncü bölümde 18.-19. yüzyıllara tarihlendirilen neylerin perde yerleri üzerinden Türk Mûsikîsi'ndeki ana dizi meselesine çeşitli göndermeler yapılacak; özellikle çargâh ve segâh perdeleri üzerinden ana dizinin kabiliyetleri sorgulanacaktır.

© 2017 PESA Tüm hakları saklıdır.

Anahtar Kelimeler: Ney, Ana Dizi, Ses, Perde, Tarihi Ney

ABSTRACT

In the historical progress, the pitches have been reached today through the historical Neys conveyed by the tradition while being portrayed in written tradition. It is possible to benefit from with fret or fretless instrument in this way. It should not be forgotten that the information obtained from the pitches on the Neys or the forms of the neys is essentially a model. Such models can also be deduced from the Ney instrument. Because the pitches are reached to the present with the production codes on the ney. Neys also includes a mathematical table of pitches models and the arrangement of the pitches. In the models provided by the neys, the directions that the pitches tend to (down-high) are important in terms of the researcher. Moving from here, in the first part of the paper, historical neys dated 18. and 19. century will be referred to the fret positions, especially the segah and cargah frets

The second part of the paper will cover the issue of the main scale in Turkish Music. As it is known, the main scale is a actual problem as a highly controversial topic. Discussed about its relationship with tradition many times, the main scale is not available for construing some characteristic pitches. In this part of the report, information which is about discussion floor will be presented to the participants.

In the third section, It will be referred to problem of the main scale in Turkish Music on the historical neys from 18.-19. centuries and especially ability of main scale will be probed on the segah and cargah pitches.

© 2017 PESA All rights reserved.

Keywords: Ney, Main Scale, Fret, Pitch, Historical Neys.